Ч. 86 (11.427). Львів, четвер 18. квітня 1929. Opłata pocztowa zaplacona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 гов. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Більшовицькі труднощі.

Львів, 17. квітня 1929.

Перед кількома днями відбулася в Харкові друга в цьому діловому році всеукраїнська конференція комуністичної партії більшовиків України. Конференції та зїзди КП(б)У все мають більшу вагу ніж всеукраїнські зїзди рад, бо фактичним правителем і диктатором України є не зїзди рад, але партія. І тому партійним зїздам всі громадські кола присвячують на Україні далеко більше уваги, ніж зїздам рад. Зїзди рад все приймають до відома та апробують формально тільки те, що фактично підготовила та рішила партія. Досі не маємо ще даних про хід цілої конференції, але всеж маємо дані про перший день II нарад. Найважнішою подією першого дня конференції була промова теперішнього ґенерального секретаря КП(б)У Косіора про напрямні політики партії та про завдання соціялістичного будівництва. Свою промову виголосив Косіор дня 9. квітня. І нею хочемо бодай побіжно занятися. А варта вона того, бож це політична енунціяція найавторитетнішого і найвідповідальнішого керманича політики на Україні.

Косіор почав свою промову коротким переповідженням тез VI. конґресу Комінтерну про стабілізацію світового капіталізму та про рівнорядне з нею різке загострювання клясових суперечностей у капіталістичних країнах. Комуністи саме й рахують на розвиток і постійний зріст тих суперечностей, бо вони в наслідку мусять довести до соціяльних революцій в капіталістичних краях, які знов доведуть в наслідках усюди до диктатури пролетаріяту. Але крім того рахують вони ще й на можливість приспішення доби соціяльних революцій. Ця можливість випливає, на думку комуністів, з того, що між капіталістичними державами дійде до війни. Особливо між Зединеними Державами Північної Америки і Англією готовиться чим далі тим інтензивніше атмосфера передвоєнного напруження. Зрештою, всі капіталістичні держави готуються до заборчих війн. Один тільки СРСР стоїть твердо на становищі збереження мира, щоби мати спроможність пляново розбудови соціялістичного господарства.

Якже це господарство представляється тепер у країні комуністичного соціялізму? Постараємося передати його стан вірно за Косіором. На початку своєї промови він твердить, що комуністичні господарські сили наростають, але в господарстві є немало „болючих місць". В торговлі „найболючіше місце роздрібна торговля: не навчилися ми добре торгувати". У фінансовій ділянці „зростання достатнє, але всеж наш фінансовий стан ще напружений". Але найважче „нашій промисловости, бо їй ми не завжди можемо дати потрібні кошти, а вона сама не досить працює, щоби намічені за пляном кошти знайти". Зновже у промислі „найслабше місце — наша важка індустрія".

В ділянці важкої індустрії самовартости виробництва знизити не вдалось також, як не вдалось піднести видайности праці згідно з наміченим пляном. „Машинобудівництво та інші підприємства промислу не можуть нині розвиватися потрібним темпом, бо не вистарчає чавуну, криці і металю взагалі". З дисципліною та орґанізацією праці в промислі теж кепсько. Останніми часами там трапляються навіть „факти террору від недисциплінованих груп робітництва на підприємствах і т. д."

В ділянці сільського господарства „нас особливо тепер бе хліб та сільсько-господарська сировина. З хлібом у нас, м'ягко висловлюючись, незавидно. Ми тепер трохи зменшили гостроту цього питання, запровадивши нормований відпуск хліба, але все таки становище з хлібом дуже напружене. Сільське господарство відстає, не встигає давати стільки продуктів свого виробництва, скільки нам потрібно в умовах зростання промисловости і де далі більшого споживання самого селянства". На таку неприємну ситуацію в сільському господарстві подають комуністичні економісти не однакові ради. До тої м ри ці ради неоднакові, що через них повстають аж партійні ухили. Косіор каже, що на боротьбу з лихом є два шляхи, а саме: „один — дати на селі повну волю для розвитку великих, глитайських, капіталістичних господарств, яке безперечно, розвиватиметься швидше ніж індивідуальне бідняцьке чи середняцьке господарство, бо в глитая більше засобів. Але це не наш шлях! — Наш шлях інший — це шлях створення великого усуспільненого господарства — радгоспів і колективів".

Перший шлях обстоюють теперішні прихильники правого ухилу в партії. Вони вважають обовязуючу тепер у СРСР сільсько-господарську політику, яку репрезентує і якої боронить Косіор, політикою „воєнно-февдального визискування селянства". І тому-то правих ухильників ненавидять тепер комуністи також, як ненавидять „троцькістів" і Троцького, який на вигнанні переконує всіх своїх прихильників у тому, що „*по спробі Сталіна здійснити руський національний комунізм*" не пощастить, бо ізольованого комунізму не можна собі уявити серед капіталістичного окруження. Косіор каже, що партія мусить одну й другу опозицію „випалювати розпеченим залізом", бо обі вони пахнуть контрреволюцією. Вони й становлять поважну перешкоду у належному поставленні справи радянського соціялістичного будівництва, поширюючи своїми поглядами зневіру в сили та будівничу спроможність комуністів.

Іншої ради на опозицію крім „випалювання її розпеченим залізом" також як ради на поправлення крайно невідрадних відносин у великому промислі, зокремаж важкому, та в сільському господарстві — Косіор не подає. Бо гасло боротьби за зменшення самовартости продуктів у промислі та збільшення видайности праці робітника в ньому, також як усуспільнювання сільського господарства — це фрази, які ситуації не попровлять ні нині ні завтра.

Тому не треба дивуватися, що один з німецьких провідних троцькістів Урбанс, аналізуючи теперішні господарські та політичні відносини в СРСР, дав теперішнім його диктаторам таку раду: „Слід почати відступ у повному порядку. І цю можливість Ленін мав на увазі. Він відкидав усякі прикраси, в усякій ситуації робив біланс. Відступ в напрямку демократичної диктатури. Якщо він не прийде пляномірно, контреволюційні впливи переможуть і знищать усі здобутки 1917 року".

Льойд Джордж про роззброєння.

Льойд Джордж у своїй статті в справі роззброєнь, яку опублікував „Союз ґазет" в Злучених Державах Півн. Америки, між іншим пише: „Дуже важною частиною політики, яка була звязана з проєктом утворення Ліґи Націй, була справа розаброєння. Після роззброєння Німеччини мало прийти роззброєння союзників. *Не підлягає жодному сумнівові, що союзники зломили своє слово.* Вони не зробили нічого, щоби виконати своє врочисте зобовязання супроти Німеччини, яке міститься в протоколах про обеззброєння. Число вояків є у них тепер більше, ніж перед війною. Франція навіть дала ріжним меншим державам позички з тою умовою, що вони ужиють їх на зброєння. З приводу думки, буцім-то англійсько-французький союз може на 50 літ усунути небезпеку війни, він мусить сказати, що в такому випадку Англія стане васалем Франції. Обовязком Англії є дати добрий приклад у справі обеззброєння. Державні мужі мусять привичаїтися до того, щоби полагоджувати суперечки між державами мирним шляхом. Надренію треба звільнити від військових залог. Стале обсадження німецьких об‹л›астей чужими військами є сталою загрозою мирові, воно не потрібне для забезпечення версайського договору. Плян Доза після обеззброєння Німеччини залежить від прямих тих держав, що підписали його.

Англія мусить ужити всього свого впливу, щоби врочисте зобовязання супроти Німеччини було виконане і щодо форми і щодо змісту.

Важка весна.

Після довгої зими. — Озимина під знаком запиту. — Безвиглядність для яровини. — Неспроможність впоратися з весняними роботами. — Недостача тягла, паші, готівки й кредиту. — Пропажа садів. — Безперспективність

Довга зима з великими снігами й важкими, сибірськими морозами катастрофально відбилася на хліборобстві, завдаючи йому величезні втрати. Спізнена, холодна весна ще поглиблює руїну хліборобства. Смуток, журба, голод і безвиглядність є під теперішню пору єдино пануючими в нашому селі.

Та поки-що не будемо малювати сумної, пригноблюючої картини нашого села, а спиниммося на поглядах і спостереженнях специяліста проф. Бр. Янковського, редактора „Рольніка", який ось так зясовує положення в хліборобстві, стараючись хоч частинно підкрасити його здержливим оптимізмом:

Загальні передбачування, немов то пропаде вся **озимина**, на щастя, не здійснилися. Частинно вона змерзла, але на загал відсоток втрат не переступає щорічної висоти. Можна навіть говорити, що озимини, які вийшли зпід снігу, є гарні. Правда, в останніх часах ситуація значно погіршилася. Озимина почала жовкнути. Але якщо устійниться погода і наступлять сильніші атмосферичні опади, то може наступити поправа. В такому випадку можна сподіватися пересічних зборів.

Зате значно гірше представляється справа з **ярими засівами.** Кінчається друга декада квітня, в якому то часі попередніми літами більшість яровини: ярої пшениці й вівса, стручкових рослин: гороху, бобу, конюшини і т. і. вже була обсіяна. Тепер тільки подекуди розпочинаються засіви і то лише на землях легких, горбовинних. В більшости не виходять ще з плугом на поле. В цьому році весняні засіви спізнені на 2—4 тижні. Тим самим будуть вони зле виконані, бо немає часу на приготування ріллі. В таких умовинах не лише їх розвиток буде слабший, але й треба сподіватися всяких звіриних шкідників та рослинних хоріб. Особливо треба сподіватися значних втрат в окопових рослинах.

Журба й нарікання хліборобів є оправдані ще й з інших причин. Навіть на випадок устійнення погоди в найкориснішому для пільних робіт напрямку, хліборобів жде горячкова праця, що переходить нормальні сили. Хлібороб, бажаючи наздігнати спізнену весну і не переступити призначеного для засівів речинця, мусів би працювати без віддиху днями і ночами. З огляду на відсутність тягла, про це навіть важко думати. Що більше! Недостача **паші** витворює нову катастрофу з огляду на неможливість виживити худобу. В таких умовах весняні роботи навіть при найсприятливіших атмосферичних умовинах представляються дуже кепсько. До тогож хліборобству дошкулює відсутність **готівки** і недостача **кредиту**. Ця болячка віддавна переслідує наше хліборобство. Навіть істнуючі кредити (це — очевидно — не торкається українського хліборобства, яке взагалі в своїй масі мало користає з якогонебудь кредиту!) є короткоречинцеві і є просто вбивчі для нормальної господарської продукції, головно при теперішніх податкових і суспільних обтиженнях. Не розпоряджаючи капіталами, хлібороби не можуть думати про закупно тракторів чи живого інвентаря, а тим самим важко думати про збільшення темпа весняних робіт.

Катастрофальним є також стан садів. Багато овочевих дерев померзло, багато потерпіло від заяців, що пообгризали кору з дерев. Отже і під тим оглядом ситуація представляється некорисно.

Таким чином сьогорічна весна представляється просто катастрофально: озимина в оптимістичному освітленні проф. Янковського є під знаком запиту, а на ділі — по нашим інформаціям — 50 проц. озимини пропало, ярі засіви ще вилами на воді писані, зрештою запізнені і тим самим вигляди на яровину можуть бути тіль-

ки дуже песимістичні, тяглова худоба обезсилена відсутністю паші і взагалі недостача паші важко відбивається на живому інвентарі, сади померзли, готівки й кредиту нема, а все те корочує фізична неспроможність впоратися з весняними роботами навіть на випадок сприятливих атмосферичних умов, яких поки-що немає.

А тут приспішеним кроком зближується передновок для людей і худоби. Справді винятково важка весна з перспективністю на літо й головно осінь.

„Роззброення" Европи в цифрах.

З нагоди скликання до Женеви зборів підготовчої комісії в справі роззброення „Берлінер Тагеблят" публікує цікаву статистику зброєнь ріжних важніших европейських держав. На основі цих цифр дуже добре видно, чим скінчилася війна, яку держави антанти вели „для поборення пруського мілітаризму".

Франція має сухопутнього сталого війська разом з кольоніями 730.000 і 32.000 офіцерів, а вишколеної резерви без ляндштурму 5 міліонів білих і 1 міліон чорних. Францусьле стале військо має (без арсеналів) 1.350 легких і 1.500 тяжких гармат, не рахуючи артилерії твердинь і 2550 танків. Повітряна фльота має 1.500 звичайних літаків і 400 морських.

Маленька Бельгія удержує по війні 89.000 сталого війська й 4.500 офіцерів, а пів міліона вишколеної резерви. Стале військо має 600 легких і 270 тяжких гармат, 50 танків і 250 літаків.

Польща має 320.000 сталого війська і 19.500 офіцерів, а в організованих та вишколених цивільних формаціях ще 600.000. Вишколеної резерви є 2 і пів міліона чол. Стале військо має 1600 легких і 420 тяжких гармат, 220 танків і 250 літаків.

Чехословаччина має сталого війська від 120.000 до 160.000 чол. (у зимі більше, ніж літом), 11.000 офіцерів, 1.300.000 резерви, 850 легких, 410 тяжких гармат, 60 танків і 500 літаків.

Розброєна по війні Німеччина має 100.000 державної оборони і 4.000 офіцерів, вишколених резерв не має зовсім, не має танків і військових літаків. Її військо має тільки 288 легких гармат і ні одної тяжкої. Натомісць усі збройні сили сусідів Німеччини без Швайцарії, Австрії, Данії і Литви мають около 1,260.000 чол. сталого війська, 67.000 офіцерів, 10 і 1/3 міліонів вишколеної резерви, 4.400 легких і 2.600 тяжких гармат (без артилерії твердинь), 2880 танків, 2500 літаків, 400 морських літаків.

Англія (без Ірляндії та доміній) має 674.000 сталого війська і 20.000 офіцерів. Вона має 1700 легких, 400 тяжких гармат, 160 танків, 800 літаків і 150 морських літаків.

Італія має сталого війська 430.000 і 16.000 офіцерів, вчисляючи сюди також фашистівську міліцію. Її вишколені резерви мають до 4 міл. чол. Вона має 1.200 легких і 650 тяжких гармат, 180 танків і 1200 звичайних і морських літаків.

Радянський Союз має 1,200.000 сталого війська, 40.000 офіцерів, 6 міліонів вишколеної резерви, 850 легких, 225 тяжких гармат, 200 танків і 1400 літаків.

Обеззброєна Австрія має 20.000 сталого війська, 1475 офіцерів і 90 легких гармат. Обеззброєна Угорщина має 35.000 сталого війська, 1750 офіцерів і 105 легких гармат.

Головніші цифри морських воєнних сил такі: Франція має 10 великих панцирників і 38 підводних човнів, а всього тонажу 504.000, а Німеччина має лише 120.000 тонажу, але без великих панцирників і без підводних човнів, які їй заборонено мати. Англія має 20 великих панцирників, 55 підводних човнів і 1,200.000 тонажу. Італія має 5 великих панцирників, 45 підводних човнів і 300.000 тонажу. Радянський Союз має 4 великі панцирники, 13 підводних човнів і 170.000 тонажу.

Закордонні справи в палаті громад.

Питання послів і відповіді уряду.

На основі офіціяльного звіту із засідання англійської палати громад в днях 18—27. березня ц. р. півурядова варшавська „Епока" подає близькі для Польщі запити послів і відповіді на них уряду.

В справі *евакуації Надренії* на запит пос. Кенворті відповів сер Чемберлен, що з огляду на незакінчення праць комітету експертів, який саме тепер досліджує проблему німецьких відшкодувань, покищо немає ніякого приводу до дальшої дискусії в справі звільнення Надренії з окупаційних військ.

З черги давав Чемберлен відповіді в справі *німецьких відшкодувань, англійських інтересів у Мехіку і торговлі зброєю.*

Дня 26. III. полк. Мельон поставив питання в справі *меншостевої квестії* на терені Ліґи Націй. Чемберлен відповів, що Комітет Трьох, покликаний до життя на останній сесії Ради Ліґи Націй для злаження рапорту в меншостевих справах, відбув одно засідання перед опущенням Женеви. Найближче засідання визначено на 29. квітня.

Того самого дня полк. Мельон запитав Чемберлена, чи з огляду на арт. 12. меншостевих трактатів, що дає право кожному членові Ради Ліґи Націй звертати увагу Ради на зломання або небезпеку зломання обовязків, обнятих тими трактатами — і з огляду на трактування *білоруської й української меншости в Польщі* польською владою, що є нарушенням трактатів, — він готов звернути увагу Ради Ліґи на те нарушення і в той спосіб причинитися до успішнішого виконування меншостевих трактатів?

На те відповів сер Чемберлен:

— Я не є приготований, щоби згодитися з твердженням, немов би трактування тих меншостей вимагало інтервенції з арт. 12. меншостевих трактатів, але розгляну всі звістки, які інтерпелянт предложить на уґрунтування своїх тверджень.

У відповідь на дальше питання полк. Мельона, чи не є фактом, що німецькі й мадярські меншости достаточно боронять відповідні уряди, підчас коли *українські й білоруські меншости не мають сили на свою оборону*, і тому чи не було би можливим перед скликанням конференції зажадати рапорту від посла Вел. Британії у Варшаві

На те відповів сер Чемберлен:

Не бачу ніякої причини розпочинати таку акцію в теперішній хвилі. Коли одначе шан. інтерпелянт захотів би предложити мені які факти і колиб підтвердилися його опінії, то я радо їх розгляну.

Поклони і надії.

Після створення нового уряду — радість проурядової преси.

Ріжно витають новий уряд д-ра Світальського, що виступає як alter ego марш. Пілсудського. З полекшею і вдоволенням пишуть про це урядові органи.

Фашистівський *„Глос Правди"* не признає якоїнебудь крізи в районах виконавчої влади.

„Скінчилася уявна „кріза". Розпочата в суботу, скінчилася в неділю. Стільки, якщо йде про час. Колиж іде про напруження, то треба признати, що слово „кріза" було тут зовсім не на місці. Уживала й надуживала того слова ендоліва опозиція, роскошуючись даремне обнятими в ньому ремінісценціями давних, добрих часів... Не завидуємо приємности, але й не обурюємося. Таж мусять мати свої розривки ті бідні люди, що без надії завтрішнього дня зїдають гіркий хліб безсильної опозиції. Щож це за „кріза" діється, коли ціла справа міститься в передачі деяких урядових праць з одних рук у другі без найменшої зміни програми і метод діяльности? Коли це відбува-

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.[35)]

Оповідання.

(Продовження.)

Походив із села, виріс на селі — але як дуже відбився вже від села! Виховався в місті, в школі, серед іншої, ворожої культури і все, коли приїздив на село, почував благий супокій. Там, вгорі, в місті, мов на поверхні моря кипіло життя, йшли бурі, йшла війна, припливи й відпливи моря; тут долі панувала тиша, як у глибинах моря. Чужа культура, що там, у горі, скаламутила поверхню, здавалося, не досягла села, а бодай не було тут так виразно її видно. Тому любив село, як своє, рідне.

Але одночасно з тим почував, що й село зі всім „своїм", „рідним", було йому далеке, чуже. Чуже своїм примітивізмом, своєю оспалістю, безжурним супокоєм. Вгорі кипіла боротьба за „бути — чи не бути", тут спала утаєна енергія. І хоч любив село, то з другого боку воно само кричало до нього своєю тишою, своїм безжурним супокоєм: утікай, а то й тебе поглощу, зроблю до боротьби байдужим, лінивим до діла.

Йшов нивами, вже зжатими, навпростець.

— Щоб так у тих нивах і в їх робітниках викресати життя, щоб двигнулися, як вулькан двигає гори, і скинули ярмо!

— Прометей!

І ниви, якими йшов, щезли зперед його очей: перед його уявою стояв Прометей.

— Прометей!

Прометея розумів спершу як революціонера і вже в уяві уложив собі цілу поему. Але пізніше, по розмові в ночі зі Стецьком, усе розприскалося, розбилося, а потім — що потім, це пусте! — аж тепер він бачив його знов. Це світло на низи, посвята, безмежна посвята і любов. Прометей, український Прометей, іде українськими нивами, несе ясне світло, розбуджує огонь — приспані ворогами творчі сили!

Дійшов до малого соснового ліска і ляг на самому краю, маючи перед собою розлогі українські ниви. Пробував писати свої думки. Але думки ще не плили, не поривали його із собою. Співали птиці в гаю, журчав потік у вільшині, бреніла пильна пчілка — все відривало його ще від праці, а думка не поривала його ще так сильно, щоб уже нічого більш не бачив, не чув, тільки одні образи своєї уяви.

— Безмежна любов?! — Хіба й ворогів любити?! — шибнуло йому через голову і знову вся будова завалилася, лежала в румовищі.

І знову дивився в погідне синє небо.

...Прометей стояв на небі, на грудях лискучий панцир, в руках гострий меч, піднесений вгору.

Грицько зірвався на рівні ноги.

— Тільки так! Тільки так! — говорив до себе. — Обманювали нас наші вчителі, пророки, проповідаючи тільки любов, мир, пацифізм! Без гострого меча — не жиє нарід! Ні плуг не дає життя народу, ні перо, ні гріш, а один меч, що боронить працю плуга і пера! Тільки так, тільки так!

І знову йшов Грицько нивами, розмовляючи сам із собою.

XXVIII

— Що думаєш з Ксенею? — знову спитав Грицько Стецька.

— Що думаю? Вона сподобалася мені як ніяка інша. Думаю, що я маю у неї симпатії. (Цього він був певний, а тільки не казав).

— Ти може вже виявив свою любов? — питав Грицько Стецька далі.

— Ні — відповів Стецько. — Не маю чого спішитися. Багацько говорили ми із собою й вона мені якась така близька, якби знав її вже роками, вже давно, давно. І це я їй сказав. І вона мені сказала те саме, що я видаюся їй вже давно знайомий, як брат. Я обіцявся висилати їй книжки, але більше покищо не було між нами нічого. Їду вчитися. В осені знов сюди навідаюся, а може й скорше. Чогож мені спішитися? Одинаково щонайменше рік часу перелімною.

— Я тому питаю, бо хочу вже відїздити — відповів Грицько. — Прометей не дає мені жити, довго формулувалася фабула, та нині я зловив уже суть річи. Хочу вертати до брата і писати. По дорозі вступлю до Цапівки.

Якби так перед тижнем був це сказав Грицько, то Стецько був би насміхався з нього, але нині він спитався тільки:

— На довго їдеш до Цапівки?

— На один день.

— Колиб ти по правді вступив туди тільки на один день, то цей день просидів би я ще тут а потім поїхалиб ми обидва разом.

— Спішуся і вступлю тільки на один день — відповів задуманий Грицько. — Їду нині в пятій по обіді, а ти виїдь завтра і в Цапівці стрінемося.

— Ти виїдеш на стацію і скажеш до мене: Друже мій єдиний! Їдь сам собі далі... Я став щошо говорити, виясновати, чудово все вияснюється!

Грицько всміхнувся.

(Продовження буде.)

ється в найтіснішому гурті людей тієї самої ідеї і того самого прапору".

Мовляв, Бартель передає агенди одному з найспосібніших міністрів свого кабінету, а всі новики в ньому — це ж найближчі співробітники команданта. Одначе уряд не думає спиратися на вартости постаті команданта. Черпаючи силу з джерела його авторітету, уряд д-ра Світальського сам нестиме відповідальність за свої спосібности, працю і тактику.

„В даних умовах уряд має право рахувати на кредит з боку громадянства. Ми є пересвідчені, що той кредит небавом буде покритий реальними вальорами наслідів його праці".

„Дзєннік Львовскі", філія варшавського „Ґлосу Правди" в тому самому десені розвиває думку з приводу повстання нового уряду:

„Теперішня зміна кабінету в нічому не пригадує тих чи інших кріз влади, коли то напрям урядових праць з одного наставлення перекидається на зовсім відмінний чи протилежний. Розуміється, не хочемо перечити, що на підкладі теперішніх відносин, головно соймових, теперішній кабінет через зміну на становищі президента Ради міністрів набирає виразу в напрямі боротьби з соймовладчою деструкцією... Наша опозиція, свідома своєї слабости, хотіла би шукати підпори у видумуванні ріжниць в потравневому таборі, при чому не вагається видумувати бездумних казок на тему найвищих чинників в державі. Тимчасом розвязка на становищі премієра Ради міністрів та увесь склад кабінету завдали рішучу брехню усім тим сплетням і поголоскам, зрештою свідомо комбінованим і лянсованим в останніх часах. При кермі держави стає уряд сунільний, сильний *і з певністю без тенденцій до якихнебудь концесій, не лишеназовні, але й у нутрі, що могли би державу наразити на шкоду*".

Але найбільшу дозу захоплення виявляє львівське „Слово Польске", бо

„новий уряд остаточно замикає добу двоторовости в державному житті через віддачу керми в руки „антипарляментарної групи", себ-то чинників, що все домагалися рішучої постави супроти соймової більшости, що саботує змагання до зміни устрою держави. Ту поставу репрезентує в першу чергу новий премієр д-р Світальський".

Керми уряду не обняв марш. Пілсудський, бо консеквенцією такого кроку булоб завішення

„формально обовязуючої березневої конституції. Кабінет д-ра Світальського вестиме боротьбу зі соймовладством на ґрунті досі обовязуючої конституції аж до вичерпання всіх засобів, які теперішня конституція дає до диспозиції виконавчій владі. Тому повстання кабінету д-ра Світальського відкриває в розвитку травневої революції новий, неминучий етап. Той уряд уже — безпосередньо підготує день остаточного устійнення нових основ держави і надання їй нової структури".

Виразне обличчя надає новому урядові керманич фінансового ресорту полк. Матушевський, який виставив тезу, що *„табор пілсудчиків є польським відповідником фашизму"*.

Вступлення до уряду полковників вказує на те, що „головна кватира табору травневої революції переноситься в лоно самого уряду". Крім того той табор, який в добі виборів перевів ліквідацію правого крила партійно-соймових угрупувань, тепер головні сили зверне проти лівого крила, головно проти ППС.

Краківський *„Час"* в статті „Після замкнення кризи" стверджує, що

„коли йде про політичний характер нового кабінету, то без сумніву є він вислово[м] т. зв. групи полковників, себ-то заповідає гострий курс проти сойму. Які будуть його методи, — про те довідаємося може з урядової енунціяції, яка певно наступить в тій чи іншій формі. На всякий випадок годилось би підкреслити: 1) що п. марш. Пілсудський залишився в кабінеті і 2) що не обняв премієрівства. З того ясно, що його відповідальність за політику уряду й на далі буде обмежена, але остання децизія все найдеться в його руках"

З Буковини й Бесарабії.

За українську школу.

Як відомо, в нашій шкільній справі прийшло на підставі переговорів наших послів К. Кракалії і Г. Андріяшука з міністром шкільництва п. Костареску до тої угоди, що в усіх тих громадах, котрих населення зажадає запровадження української викладової мови поданнями, підписаними мешканцями дотичних громад, отворяться ці школи з новим шкільним роком. Посол К. Кракалія вислав готові подання до всіх українських громад, просячи, щоб їх попідписували люди і щоб їх передати йому. Досі прислали такі подання: з повіту Чернівці 42 громади, з повіту Сторожинець 21 громад, а з повіту Радівці 3 громади, число смішно мале, коли зважити, що перед війною було в самім повіті Чернівці 96 українських шкіл, а в повіті Сторожинець (колишні повіти Сторожинець, Вашківці, Вижниця і часть Серетщини) около 90 українських шкіл. Таксамо істнували українські школи в інших повітах, з котрих створено повіти Сучава, Радівці і Кімполюнґ, так, що всіх українських шкіл було перед війною грубо поверх 200. Досі наспіло на руки наших послів усього 66 подань, значить менше, як третя часть, обяв дуже сумний і слабий доказ свідомости українських громадян. Цікавий факт, що з міста Чернівців не наспіло ані одно подання в справі заснування українських шкіл, хоча черновецьке міщанство при всіх нагодах підносить свою національну свідомість і домагається, щоби з ним числитися як з фактором.

(„Хлібор. Правда")

Ромунський міністр про Бесарабію.

Ром. міністр закордонних справ Міронескул дав співробітникові часопису „Матен" інтервю, в котрім висказався про бесарабське питання так: Московський протокол не обнимає ніякого натяку на домагання Радянського Союзу на Бесарабію. В цій справі не можуть повстати ніякі розбіжности, бо це питання не істнує (?!). Ця провінція віддана нам на віки на підставі мирових договорів. Хоча ми не відновили ще дипльоматичних звязків з Радянським Союзом, то всеж таки стоімо перед новим фактом: большовики не можуть напасти на нас під ніяким претекстом, навіть колиб повстав спір за Бесарабію, бож в той спосіб мусілиб вони нарушити договір, який предложили вони нам самі і підписали його.

Російська ґімназія в Кишеневі.

Російська ґімназія в Кишеневі істнує вже від 10 років. Дотеперішні правительства робили цій школі великі труднощі. Тепер дирекція ґімназії надіється більше прав. Тому вона скликала на мин. неділю прихильників ґімназії, щоб виєднати спільними силами для цеї школи всі права, якими користуються державні середні школи. Так отже в Ромунії є російська ґімназія, а ні одної української!

Американська іміґрація і „Рідна Школа".

(Лист з Америки.)

Національна українська школа для української молоді, — це сьогоднішній клич не тільки „старого краю", де та молодь живе на своїй прадідній землі, але це клич і всіх відломків великого українського народу, деб ті відломки не жили. Де є українські діти, там висувається на перший плян бажання: мати свою рідну школу. Цікаве це явище і не тільки зовсім оправдане, але й зрозуміле. Всюди є якийсь матеріяльний доробок, який хочеться зберегти. А є й глибші причини, чисто ідейної натури.

Що значить *чужа* школа — це добре досвідчила американська іміґрація. Тут зауважено, що українська дитина є доти українською, доки не піде до обовязкової анґлійської школи. До тої пори вона говорить і дома і з товаришами чи товаришками забави по українськи, хоч набула від окруження деякий засіб анґлійських слів і зворотів. А коли піде до анґлійської школи, то незадовго, а за кілька місяців говорить усюди по анґлійськи; по українськи не хоче. Часто доростаюча молодь гордує своєю мовою та стидається її. На це — що правда — складаються й інші причини, та головне: чужа школа.

Тому то іміґрація тягнеться з останнього і орґанізує свою *рідну школу*, а нераз ізза якихсь ріжниць є й кілька українських шкіл у громаді. Здається, що дуже мало буде громад (хіба дуже маленьких) у Злуч. Державах, де не булоб української школи. Очевидно, що вартість шкіл всяка, залежна від учителя, від його педаґоґічного хисту, бо фахових учителів тут мабуть не найдеться. Але всеж таки дитина, що ходить до своєї школи зживається зі своїм рідним словом, вивчує письмо, а то й дещо з українознавства. На всякий випадок вивчує настільки, що при виробленій чи виплеканій охоті має підставу до поширення набутих відомостей.

Дещо інші відносини в Канаді, де українці

ПОС. МІЛЕНА РУДНИЦЬКА.

Конференція Сходу Европи.

2. Ми і сусіди.

Вузькі рямці статті не дозволяють переповісти змісту всіх рефератів і дискусії та здати справу з цілого ходу нарад, що по береги виповнили три працьовиті дні конференції Сходу Европи. Тому обмежимося до кількох моментів цікавіших для українського читача.

Присвятім деяку увагу найближчим сусідам. Вони мають у міжнародніх пацифістичних організаціях вироблену і добре заслужену опінію. Інтернаціоналістичні стремління, мілітаризм і болячка незаспокоєних національних меншин. Польські делеґати повинні лише під такою умовою їздити на пацифістичні зїзди, коли мають відвагу осудити свою офіціяльну політику, зокрема політику післятравневих часів; в противному випадку може краще булоб для них, щоби вони лишились дома, бо попадають у дуже неприємні для себе ситуації.

Польська делеґація на конференцію Сходу Европи складалася з трьох членів. З них лише одна, п-і проф. Еренкрайц з Вильна, донька відомого польського вченого і вільнодумця, професора Бодуена де Куртене підходила під ідеольогію Ліґи і атмосферу її зїздів. Дві інші хотіли боронити і вибілювати те, чого в очах ліберального світа ніяк оборонити і вибілити не можна. Тому і не дивниця, що їх спроби мали протилежний наслідок, а їх виступи здебільша не були щасливими.

Невдачі тих делеґаток зачалися від реферату п-і Липацевичевої з Варшави зараз таки першого дня нарад. Тема реферату звучала: „Питання державних кордонів у східній Европі", одначе п-і Л. обмежилася до справи кордонів Польщі і виголосила пеан на їх честь. Кордони Польщі є, на її думку, справедливі, згідні з вимогами історії, етнографії й економії, — вони загалом не можуть підлягати дискусії. При чому п-і Л. поминула мовчанкою південно-східні і східні кордони Польщі, а боронила польсько-литовські і польсько-німецькі. Дуже гостро виступила проти Литви в справі Вильна. Вже в часі її реферату збентежені, а то й подразнені міни делеґаток не ворожили для неї нічого доброго. Після закінчення реферату не відізвався буквально ні один оплеск і ця мовчанка, якою авдиторія приняла виступ п-і Липацевичевої була дуже промовистою.

В рефератах і в дискусії не ощаджувано їм гірких слів правди. У відкриті карти заграли з ними, крім українок, австрійка Герцка і сивоволоса Авґспурґ, довголітня провідниця німецького пацифізму.

Іншим разом інтерпелювали польських представниць про тайний польсько-ромунський договір. Польські делеґатки впевняли, що про такий договір нічого не чули, нічого про нього не знають, що такого договору нема. „Не чули про тайний договір? Вашим обовязком є знати про це, ще і нас поінформувати!" Їм показували дотичні статті в німецьких і анґлійських журналах.

Коли українська делеґатка вказала на мілітаризацію молоді, яку переводиться під вивіскою „фізичного виховання", навела з шкільних підручників деякі місця, якими кормлять дітвору, розказала про втягання молоді до участи в національних польських обходах, то польські делеґатки оспорювали ці факти.

Одначе найкраще виявилося, як дехто розуміє мир, коли польська делеґатка поставила резолюцію, що дотеперішні польські границі є справедливі та що їх зміна є неможлива і небажана. Резолюція ця навіть не була піддана під дискусію.

З гарячою симпатією і повним признанням зустрів зїзд головну тезу реферату української делеґатки, яка зясувала подрібно напруженість відносин на Сході Европи і вказала на пропаґанду за мировим ревізіонізмом як на головне завдання Ліґи.

На конференції було чотири українські представниці. Крім підписаної брали участь в нарадах дві українки, що живуть на еміґрації у Відні, яким Українська Секція пересдала свої уповноваження, а саме п. Дністрянська і п. Олена Левицька. Перша з них забрала слово в дискусії над рефератом про питання меншин, перевела аналізу 8. і 9. статті версайського договору і домагалася автономії для меншин; окремий уступ своєї промови присвятила п-і Дністрянська положенню українців під Польщею. — П-і Олена Левицька говорила в дискусії про співпрацю національних секцій Ліґи; вказала на те, що польська влада не затвердила статуту Української Секції і робить українкам перепони у видачі пашпортів на конгреси Ліґи.

Четвертою українкою була п-і Валентина Завадська, яку вислав на конференцію Союз еміґранток при Центральному Комітеті у Варшаві, або іншими словами т. зв. уенерівський варшавський центр. П-і Завадська виголосила промову про положення українців під більшовицьким режімом, одначе, на жаль, своїм тоном прокинула між учасницями сумніви щодо інтенцій свого виступу.

живуть у більше суцільній масі. Вони витворили там ціле своє окреме національне життя.

Навчена гірким досвідом іміґрація, яка бачить нераз, що тратить свою дітвору, відчуває й розуміє вагу та недостачу *рідної школи* в старому краї, де врешті буде рішатися доля української будуччини. Тому українська іміґрація Злучених Держав спочувала все з діяльністю й змаганнями старокраєвого товариства „Рідна Школа", а доказувала це своїми поважними датками на її потреби. Безперечно, — і це особливо треба підкреслити — що цю свідомість ширили тутешні національні організації, свідомі відповідальности за майбутнє. Робили це передовсім „Обєднання", українське греко-католицьке і православне духовенство та ті часописи, які були в стані піднестися понад партійність.

Від нового адміністраційного року т. є. від вересня 1928 р. т-во „Рідна Школа" має свою Делеґатуру — покищо — в Злуч. Державах. Спираючись на національній свідомости тутешньої української маси, свідомости витвореної дотеперішньою працею провідних осіб, Делеґатура старається поширити й поглубити прихильність, якою тішиться „Рідна Школа" в новому світі. Правда: нема нічого без „але". Має його в американської іміґрації і „Рідна Школа". Що більше, від усунення того „але", тобто деяких застережень, від того, чи галицьке громадянство стріне прихильно побажання іміґрації залежить — за мою думку — затримання в будуччині витворених тутешніми організаціями симпатій.

Ціла діяльність делеґатури має двояку мету: викликати в іміґрації ще більше заінтересування „Рідною Школою" та зібрати для неї деяку грошову допомогу. Ця допомога може не буде цього року така висока, як то собі бажали близькі до „Рідної Школи" чинники. Бо в Америці не менше безробіття, як у краю: бо на іміґрації підростають діти, яких треба за дорогі гроші вчити; бо іміґрація має свої невідкличні потреби, без заспокоєння яких вона перестане бути українською; бо на іміґрації панує ще до деякої міри розбиття, хоч щораз частіше віддаваються голоси з покликами до консолідації. Але зваживши, що американська допомога „Рідній Школі", хоч найбільша з усіх допомог для всіх інших установ, все таки кожного року маліла. Тепер є деякі дані думати, що розворушення еміґрації Делеґатурою, зможе на довший протяг часу вдержати жертвенність у користь тієї установи на менше-більше однаковій висоті.

Певно, що для громадянства старого краю інтересно буде знати, яка допомога „Рідній Школі" прийшла зі Злуч. Держав від часу встановлення там Делеґатури.

На *подрібне* звідомлення в краю прийде час при кінці адм. року „Рідної Школи", коли то однорічна акція Делеґатури буде закінчена. Врештою, подрібний виказ за час до 6. лютого ц. р. розіслала Делеґатура американсько-українським часописам („Америка", „Народня Воля", „Народне Слово", „Свобода"), які його здебільша оголосили. Ще треба би зазначити, що не про всі датки для „Рідної Школи" Делеґатура знає, бо деякі грошові посилки пішли прямо до краю, або їх пересилано через „Обєднання". На всякий випадок, це певне, що в Злуч. Державах зібрано цього адм. року для „Р. Школи" (від 1. вересня 1928 до 2-ої декади березня 1929) суму 8.923 доляри 0.8 цнт. На ці датки склалися: 7.814 дол. 08 цнт. дали збірки при ріжних нагодах: 996 дол. зложили церкви, товариства, брацтва, сестрицтва й клюби, а 113 дол. поодинокі особи. Товариства й інші інституції складали свої датки головно на вічах. Стан збірки був би без сумніву кращий, колиб не ненадійна недуга делеґата.

Маю під рукою зіставлення заграничних датків для „Р. Шк." в минулому й цьому році. Коли минулого року заграничча допомога „Рідн. Школі" виносила від 1. вересня до 21. січня суму 10.212 зол. 69 сот., то цього року в тому самому часі виносить 53.339 зол. 59 сот.

Коли зважити, що це щойно березень, а допомога амер. іміґрації вже дорівнює висоті *цілорічної* допомоги з 1924/5 р.) відтак допомога з кожним роком меншала), то можна надіятися до кінця адм. року ще поважної суми.

Цього року припадають конвенції двох допомогових товариств. Можна надіятися, що делеґати тих великих установ розглянуть також долю старокраєвої „Рідної Школи". Становище конвенцій буде певно залежне і від того, чи у Львові почують у собі настільки внутрішньої сили, щоби перевести бодай ті переміни в Товаристві, які ніяк не обтяжалиб його бюджету, а які можливі до переведення хочби й зараз і то без шкоди для Товариства. Тих змін домагається іміґрація одноду шно. Ці домагання до „Рідної Школи" найшли вислів у 14-ох резолюціях „Обєднання", ухвалених на останньому річному Загальному Зїзді та в звітах і письмах Делеґатури до „Рідної Школи".

Ще слід би пригадати, що у всіх своїх починаннях іміґрація звертає пильну увагу на становище, заходи й працю старого краю. І колиб іміґрація помітила, що „край" розмірно не богато жертвує на „Рідну Школу", то й її запал остигне. Тоді вона зможе себе оправдати тим, що сам край, якому „Рідна Школа" має служити, нею не інтересується й не займається.

Тому в краю повинно громадянство не тільки поширити круг прихильників і членів, але й *подвоїти* свої правильні датки. Важко ж вимагати від еміґранта, щоб він приступив до членів-добродіїв „Рідної Школи" і зложив 50 дол., коли в краю не кожне товариство чи установа дасть десятку золотих і не кожний українець бодай 1 зол. на рік, (рівновартість може 2—3 яєць, або 10 папіросів).

Я був би радий, щоб мій голос дійшов усюди, та промовив кожному до розуму. Тоді спільними силами всього українського населення в краю і на іміґрації уґрунтуємо сильно бодай одну інституцію, яка без сумніву є показчиком живучости нації.

Лев Ясінчук.

Загальний біланс конференції Сходу Европи для нас, українців, гарний і можемо бути з нього вповні вдоволені. Українські делеґатки зробили багато в напрямі інформації діячок Ліґи про українську справу, а посередньо причинилися до усталення опінії жіночого світа про відносини на українських землях.

Природно, що інформативна праця українців на міжнародній арені може лише тоді рахувати на успіх, коли українську справу ставиться в цілій її всеукраїнській ширині, а не з погляду окремих політичних „орієнтацій" або партикулярних інтересів. На міжнародні зїзди слід приїздити в рямках одної, спільної української делеґації, між членами якої мусить панувати якнайбільша солідарність і дисципліна.

На закінчення слід згадати про один малий епізод. Після виголошення реферату підходить до української референтки секретарка, що вела протоколи нарад і оправдуючись просить дати їй вияснення. „Вона здається недочула, буцім-то є 40 міліонів українців? Це певно має бути 4 міліони?" На моє запевнення, що вона не помилилася, що українців є справді 40 міліонів, протокольянтка робить здивовані очі і з недовірям хитає головою...

Як вияснити чужинцеві незрозумілий парадокс, що 40 міліоновий народ не має власної держави і не має навіть найелементарніших культурних, господарських і політичних прав у рямках тих держав, до яких входить?

Яке почування бере верх над вами, коли ви переконуєте чужинця про тих 40 міліонів? Почування гордости, що ви є членом того дрімучого велитня, чи почування сорому?...

Напрямні міністра скарбу.

Новоіменований керовник мін-ства скарбу виголосив 16. квітня до зібраних директорів департаментів і директорів інституцій, підчинених мін-ству скарбу промову, в якій м. і. сказав, що уступаючий уряд Бартеля оставив засібний скарб, каси повні, валюту устабілізовану. Попередні уряди, в яких так довго міністром скарбу був Чехович, дають найціннішу бо на практиці основану напрямну. Бесідник оминатиме всякі нагальні, життям не вказані зміни. Бюджетова рівновага основується на приноровлюванні не лише міністром скарбу, але й усіми, хто адмініструє скарбовими грішми, постійної, чуйної ощадности. В госп. житті кожний найліпше опрацьований плян мусить постійно приноровлюватися до все змінчивої ек. конюнктури, залежної не лише від нас, але передовсім від тисячі складних чинників міжнар. госп. життя. Хоч кожен член уряду повинен мати свободу виконування бюджету, який є основою праці, за яку він відповідальний, то бесідник обсервуватиме пильно конюнктуру і акцентувати евент. конечність змін, яка вимагала би відступати від передбаченого пляну в напрямі прикрого, але конечного часом зменшення видатків. Недостача досвіду в скарб. праці, з чого здає собі справу, створює в особистім відношенні бесідника до адміністрування держ. грішми, подвоєну обережність. Сказане вище торкається діяльности мін-ства скарбу як поборця й адміністратора держ. грошей. Інші ж ділянки праці мін-ства скарбу звязані з ділянкою праць інших госп. мін-ств, або уряду як цілости. Рівновага бюджету ощадність,, приноровлення до реальних можливостей краю, це елементарні правди. Бесідник доложить усіх сил, щоби виконати цю трудну, хоч просту працю. Сподіється, що й підчинені йому директори робитимуть теcаме, щоби обслуговувати добре та чесно державу на її скарб. відтинку.

Не буде змін у міністерстві скарбу.

З кол близьких до мін-ства скарбу чувають, що не буде ніяких змін на вищих становищах у цьому мін-стві. Віцемін. Ґродинський і дир. департаменту Стажниський останугь на своїх становищах.

—o—

Пращання бувш. прем. Бартеля.

Промова марш. Пілсудського.

Б. прем. Бартель зложив 16. квітня пращальну около 1-год. гостину марш. Дашинському і марш. Шиманському.

В год. 2. попол. пращав б. прем. Бартеля на Замку през. Мосціцький. Президент видав у честь Бартеля святочний обід. Промови виголосили марш. Пілсудський та Бартель. Були всі члени Бартелевого уряду, також бувш. мін. Чехович і прем. Світальський.

До проф. Бартеля виголосив марш. Пілсудський таку промову:

„Пане Казимире! Серед богато річей, які я пережив за останні літа, ти був цей, який мені в них найбільше помагав. Серед справ, які ти докопав, остане одно, що є **aere perennius**: техніка держ. праці, яка завдяки тобі стала значно вищою, ніж давніше. Польська держ. техніка стояла до недавна так низько, що зачинала розпадатися, бо була гірша від техніки найменших держав. Під цим оглядом п. Казимире, ти створив це, що Польщу нераз тепер подивляють щодо здібности правління. Я нераз стрічав людей, з якими я розмовляв про держ. справи і по тобі не вмів я... з ними зовсім порозумітися. Вони не брали під увагу цього, що за твоїх часів ми богато відскочили від тамтих днів, коли ще найменша держава була щодо техніки правління ліпша від нас. Ти сам може не доцінюєш цеї твоєї заслуги для держави, а таки держава може істнувати лише тоді, коли вміють нею правити. Тепер виїзжаєш для порятування здоровля, своїх нирок, як кажуть люди, які знають анатомічно по лікарськи оглядати організм. Як прийдеш до здоровля, вернеш то нас як свій, як товариш. Хайже згинуть твої нерви, хайже згинуть твої нирки.

З черги промовив проф. Бартель. Він подякував марш. Пілсудському за його слова. Признання маршалка для нього і для тов. було все нагородою за працю. Бажання маршалка були все святим приказом для бесідника і його товаришів. Святим, бо відноситься до нього як до вожда народу з найбільшою набожністю. Відношення бесідника і його товаришів, які кидають уряд, не є відношенням підчиненого до шефа. Це відношення звич. людей до великої людини. Виходячи з уряду, зазначує, що все є готов до розпорядження маршалка на кожнім становищі, яке йому вкаже. На кожнім становищі віддасть йому свої сили, талант, весь свій запал, як вождові народу. Почувається далі його підданим, його урядовцем і вояком. Просить, щоби маршалок цю його заяву приняв так щиро, як її складає.

Промова до представників преси.

Після пращальної гостини у маршалків сойму і сенату проф Бартель прийшов до клюбу парл. справоздавців. Витали проф. Бартеля голова клюбу Базилевський і заст. голови Вежинський. Проф. Бартель у промові сказав м. і., що пригадує собі, що був тут 15. травня 1926 р. Було дуже горячо, що ледви жив. Присутні ждали від нього заяви. І нині, коли йде на спочинок, вважає своїм обовязком „відмельдуватися" як старий вояк, коли передше зголосився був. „Розумію, що ви, панове, ґарбували мені шкіру, кожен як хотів, та це часто виходило мені на користь, бо без критичного освітлювання діяльности людини, було би недобре". Тому не має жалю до них, навпаки дякує за все, чого зазнав. Усе, що робив, робив для добра держави, а ніколи для свого.

Проф. Бартелеві подякував за гостину гол. Базилевський та сказав, що радіє, що в осени повитають його знову.

15 меншостевих меморіялів.

У секретаріяті Ліґи зложили дальші три менш. меморіяли: литовський, румунський, китайський. Зложать іще меморіяли: польський, югославянський і чехословацький. Загалом буде їх 15. Польща, ЧСР., Румунія і СХС. у меморіялах заявляються проти якогонебудь поширення зобовязань у цій ділянці. Меморіяли і письма в менш. справах обговорюватиме комітет Ради Ліґи: Чемберлен, Адаці (Японія) і Кінонес де Леон. Комітет збирається в Льондоні з кінцем квітня ц. р.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

ШКОТИ.

Відома в нас загальна річ, що одинока країна, де виводяться чистокровні галицькі англійці, це Коломийщина. Але звідки виводяться галицькі шкоти — це покищо невідоме. Мені здається, що найбільше продукує їх Львів, одначе і провінція доставляє час до часу чудові примірники тієї цікавої раси.

Що за шкоти? Чому шкоти?! — запитає здивований читач.

Шкоти — це нарід, що славиться своєю скупістю. Кажуть, що коли шкот умирав, то його жінка, яка мусіла на хвилю вийти з кімнати, сказала (зі сльозами в очах!): — Якби ти чув, що приходить смерть, то не забудь згасити свічки, бо шкода, щоби дурно горіла... Другий випадок був такий: Залюблений шкот купив на проході своїй дівчині прецля. Коли вона розповіла потім про це своїй мамі, мати казала віддати йому гроші за препель, щоб тим його скомпромітувати. „Чого було так спішитися? — здувувався амант. — Можна було це завтра зробити!..."

Скупість шкотів дійшла до цього, що один з них навіть уродився в Америці, щоб не видавати потім грошей на переїзд з Европи.

Коли пишу про ці прикмети шкотів, то на те, щоби порівняти їх до нашої галицької породи.

Отже порівнання нема ніякого.

Наші шкоти, це люди фактично бідні і тому не можуть показати своєї щедрости. Вони все скривлені, прибиті, а що найменше сквашені. Всюди, де тільки прийдуть, викликують спожаління і кожний хто послухає їхніх нарікань, тільки й журу має, як такому бідоласі помогти.

— Ех часи-часи! — зітхає шкот. — Просто не знати з чого тут вижити.

(Тому, що „не знати з чого вижити", шкот живе з того, що має.)

Або:

— Така тепер біда, що хоч з моста та в воду!

(На щастя, нема у Львові ні моста, ні води, а то напевно булоб одного чоловіка менше!)

Або:

— Як так далі буде, то хіба торбу на плечі і за жебрами!...

(Жаль збирає, коли подумаєш, що торби такі дорогі, що й не докупишся!)

Ходять наші шкоти поміж людьми, викликують спочуття, приймають кондоленції, а нераз і сльозу витиснуть з людського ока. Неодин звичайний смертельник, коли має заняти якусь посаду, вступиться, щоб шкот її дістав.

— Я собі якось раду дам! А він такий бідний, такий бідний!...

На списах пожертв ви шкота не знайдете. Ніхто й навіть не вимагає від нього жертви.

Бідолаха, добре, що сам з голоду не вмре — кажуть курзори і обминають двері шкотів.

А вони живуть, а радше „животіють" тихо та смирно, все скривлені, прибиті, а щонайменше сквашені. Бідні люди, тай годі...

Я сам знаю богато шкотів. Все це люди гідні пожалування. Мало є між ними таких, які мають поверх 1000 золотих місячної платні.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ

— Весна, але все ще не в нас. Беремо вранці часопис і читаємо „нарешті тепло". Те, що денникар написав у вечір або в ночі, на ранок стало неправдою. Вчора люди ходили (нарешті!) в весняних нагортках і оглядали весняні одяги, нині вернулись до зимових плащів. Віє холодний вітер, сонця не видно ні на лік і навіть останки снігу не в силі ще щезнути на полі ні на деяких вуличках.

— Львівські ошуканці. Простий спосіб поправи своїх інтересів придумали три львівські купці, що торгували мукою; за муку платили в частині фальшивою монетою. Один із них Вайнштайнман ошукав банки та підприємства на 200.000 зол.; скільки заробили при цьому його спільники Бляйштайн і Равхбергер, про це він довідається від них у щирій розмові в чотири очі в вязниці. — Три дні розбирав карно-скарбовий суд у Львові справу контрабанди сахарини з Німеччини до Львова, з якої жили Рузя Вайнтравб, Хель Кантор, Ян Мазур і бувший хорунжий польської армії. Одні випиралися, другі признались до неї, — в результаті дістали по кілька тижнів арешту та кілька тисяч гривни. Нехай продана ними сахарина осолодить їм гіркі дні вязничної самотности!

— Смерть у таборі еміґрантів. У таборі еміґрантів з Вел. України в Каліші, де досі живуть бувші члени Петлюрівської армії, підпалила себе умово недужа Марія Березовська, завівши божевільний танок серед полумені.

— З культурної праці празької еміґрації. Українське історично-фільольоґічне товариство в Празі дало 16-го ц. м. два відчити своїх дійсних членів: П. Феденка „До характеру революції Богдана Хмельницького" і Д. Антоновича „Водевіль князя А. Шаховського „Актор у батьківщині".

— Ріжні вістки. У ріжних частинах Радянського Союзу вилили ріки і накоїли багато шкоди. — Міліон лір зібрали в Італії на нову підбігунову експедицію під проводом інж. Альбертіні; мета віднайти сліди тих, що згинули при виправі „Італії". — У Берліні ховали маніфестаційно визначного члена атлетичних товариств Ріхарда Єндерко. — Муссоліні переслав Фінляндії в дарунку гармату найновішого зразка; чи цим хоче найбільше войовнича сучасна держава пригадати наймирнішій користи гармати? — Польські письменники роблять зїзд від 6 до 9. червня в Познані, при нагоді виставки. — Біля Нікараґуї впав американський військовий літак; 3 особи вбиті. — У липні зїдуться в Анґорі на конґрес балканські студенти; Греція не візьме участи, бо вона не належить до міжнародного студентського союзу; від Мадярщини, Чехословаччини, Італії та Польщі виїдуть делеґати-обсерватори. — У Празі закінчилась світова конференція радіо, на якій приняли новий поділ „хвиль". — З нагоди 50-ліття незалежности Болгарії уряд рішив признати підданство російським еміґрантам з вдячности для Росії за її поміч у визволенні Болгарії.

— Де нема трупів. Деканат медичного факультету віденського університету подає до відома, що може приймати прохання майже виключно краєвих студентів, а не чужинців. Причина — анатомічні інститути медицини не мають трупів, на яких професори могли би вчити. Відень — місто, де є тільки самогубців і душегубців, терпить на недостачу трупів „зовсім невідомих", які можна би без згоди рідні брати до анатомічних інститутів.

— Красуня-землячка в Токіо. Кольонія чужинців у Токіо влаштувала недавно баль на закінчення коронаційних свят імператора Японії. У балі взяли участь усі члени дипльоматичного корпусу, члени японського уряду і представники японської аристократії. На закінчення свята вибрали „королеву балю" і королеву чужинної кольонії в Токіо та Йокогамі. Нею вибрали одноголосно Надію Фоменко, доньку промисловця. Красуня дістала цінний дарунок від японського уряду.

— Ґеніяльна шпигунка. В одній із німецьких санаторій лікують тепер одну німецьку жінку, яка відограла підчас війни не меншу ролю, як великі полководці, а якої імя і все життя закутане досі повною тайною. Ця жінка була німецьким шпигуном, що мала під своїм проводом чимало осіб і що з виїмковою сміливістю брала на себе найважчі завдання, знаючи, що кожний промах веде її на неохибну смерть. Усі зусилля французької та анґлійської шпигунської організації, щоби ствердити її імя, тотожність, а подекуди й вигляд, кінчились невдачею. Її називали „білою дамою", „чорною кіткою", „червоним тигром", „королевою шпигунів", але не в силі були попасти на її сліди. Вона переїзджала дуже часто голяндський кордон автом, часто у супроводі двох кремезних озброєних мущин і мала незвичайно широкі звязки. У численних випадках вона висилала на неохибну смерть ріжних своїх співробітників, чужинців і німців, що за гроші годились на невдячну шпигунську професію. Тайна життя та особи великої шпигунки нерозяснена і досі.

— За місце при столі. У Вашинґтоні велика „сензація". А саме жінки послів дипльоматичного корпусу дуже обурилися на місс Ґенн тому, що вона злегковажила собі приписи „двірської етикети". Місс Ґенн як сестра віцепрезидента Кертіса виконувала обовязки пані дому підчас гостинних принять у свого брата і з тої причини сідала на почесному місці біля свойого брата. На це обурилися жінки послів дипльоматичного корпусу, а саме, що одній з них не довелося сидіти на почесному місці. Виконуючий ще тоді свої обовязки Кельоґ, секретар закордонних справ Злуч. Держав, хотів догодити жінкам і порішив, щоби місс Ґенн займала останнє місце підчас принять у свого брата. Але тоді образився віцепрезидент Кертіс, а новий секретар Стімсон анулював попередню ухвалу Кельоґа. Єдиним виходом на майбутнє при таких офіціяльних обідах є подбати за величезний округлий стіл, при якому всі місця є рівні.

— Одна воєнна тайна. Інспектор тайної анґлійської поліції Едвін Вудґол видав у Льондоні книжку „З днів шпигунства та тайної служби", де, між іншими ревеляціями, находимо цікаву історію крадежі в Анґлії дорогоцінностей австрійської корони. Бувш. цісар Карло перед своєю невдатною спробою заволодіти престолом у 1921 р. вислав одному льондонському адвокатові Ральфові (псевдонім) свої дорогоцінности. Раз Ральф підчас вечері похвалився ними перед своїми гостями; показав їх і сховав у вертгаймівську шафу. На ранок дорогоцінносей не було. Адвокат доручив детективові Вудґол пошукати за ними. Детектив почав стежити зокрема кожного з гостей, що вечеряли у Ральфа. Він ствердив, що один із них, Вікарс, виїхав у Париж і там у готелі призначив зустріч одному визначному париському золотареві. Вікарса задержали на вулиці під якимсь невинним претекстом, а за той час Вудґол перетрусив його кімнату і в подвійнім дні валізи найшов дорогоцінности Карла. Бракувало тільки одного шнура перел. Детектив вернувся з Ральфом у Льондон, там продав негайно всі дорогоцінности і цісар Карло дістав потрібні фонди. Кілька тижнів пізніше Карло, завдяки цим фондам, міг добиватися престола.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА. *(Заборона української молитви в школі).* „Подільський Голос" містить такий допис із села Лошнева, пов. Теребовля:

„Є в нашій громаді 7-миклясова народня школа, де управителем є п. Єнджей Махальський, а в пятій клясі вчить учитель п. Юзеф Ленарт. Впроваджено так, що діти перед наукою і по скінченні науки моляться голосно поодиноко. І дня 13. березня ц. р. учениця пятої кл. Теодозія Пасіка, на яку прийшла черга молитися, встала і почала голосно молитися в українській мові. Та п. Ленарт перервав молитву і спитав: „Як сє модліш? Мами єднеґо Боґа мудльсе по польску"! Дитина відповіла, що по польськи молитися не вміє, а молиться так, як її навчили дома і в церкві. „Тутай єст Польска і ти мусіш модліцьсе по польску, а бендзеш на Русі, со бендзеш модліцьсе по руску". І викликав перелякану дитину з лавки перед клясу та казав дитині повторяти за собою молитву по польськи. А коли перелякана дитина не вміла повторити, то п. Ленарт став дитину шарпати та кричати, показуючи на неї: „Патшце, яка смердзонца патріотка, она політикі гра в школе, мусішсе модліць по польску, бо достанеш в скуре, а ви, дзеці, сьмейцесе з неј і встидзьцесе мувіць з ньом по руску". А коли дитина сказала, що її батько і священик навчали, щоби все молилася так, як молиться в дома і в церкві, то п. Ленарт відповів: „Ти пуйдзеш до арешту зе своім шшемондрим татем і ксєндзем, як бендзешсе модліць по руску". Відтак, штовхнувши дитину, нагнав її до лавки, погрожуючи притім усім українським дітям. Коли з цею справою батько дитини, п. Володимир Пасіка, удався до повітового шкільного інспектора в Теребовлі, то там йому відповіли: „Нех пан да спокуй, ми юж то залатвіми"! Подаємо повищий факт до відома компетентним чинникам і нашому громадянству на доказ, як поводяться в школі польські шовіністи-учителі з українською дітворою".

Зі спортового життя.

З діяльности спорт. клюбу „Довбуш".

Черновецький український спорт. клюб „Довбуш", що був колись мистцем Буковини, зачав цьогорічні весняні розгривки під злими авспіціями, програвши мин. неділі змагання з Польонією 1:0. Тепер стоїть „Довбуш" у табелі мистецтв Буковини на третьому місці, здобувши на 7 змагань 8 пунктів (три змагання виграні, 2 розіграні і 2 програні). На першому місці стоїть жидівська дружина „Гакоаг", на другому — румунська „Драгош-Вода", що мають по 10 пунктів. На четвертому місці є тепер жид. дружина „Макабі", на пятому „Польонія", на шестому нім. „Ян", на семому й останньому „Робітники". — В минулу неділю „Довбуш" відбув свої річні загальні збори.

Закордонні вислїди.

Відень.

Гунгарія—В. А. Ц. 2:1.
Австрія—Тепліцер Ф. К. 5:3.
Гакоаг—Вікторія 6:0.

Після цеї перемоги віденська „Гакоаг" запевнила собі оконечно вже нині мистецтво в другій лізі і тимсамим поворот до першої, з якої була злетіла минулого року.

Прага.

Вікторія Жіжков—Спарта 3:2.

Будапешт.

Ф. Т. Ц.—Вакер (Відень) 3:1
III. округ—Кішпешті 2:0.

Швайцарія.

Змагання за чашу сер. Европи в Берні: Мадярщина—Швайцарія 5:4.

Стан цих мистецтв тепер такий: Італія 7 змагань — 9 пунктів, Австрія 7 змагань — 8 п., Мадярщина 6 змагань — 8 п., Чехословаччина 8 змагань — 5 п., Швайцарія 5 змагань — 0 п.

Театри.

Великий Міський Театр:

Середа 17-го, г. 7·30 веч. „Несподіванка“ Е. Ростворовського, прем'єра.

Четвер 18-го, г. 7·30 веч. „Два панове Б“.

Пятниця 19-го, г. 7·30 веч. „Несподіванка“.

Кіна.

„Аполльо“: „Поліцмайстер Тагеєв“.
„Лев“: „Останній приказ поручника“.
„Оаза“: „Тайна реставр. кабінету“.
„Палас“: „Мусулманка“.
„Пан“: „Отрута кохання“.
„Фатаморгана“: „Жінка на тортурах“.
„Химера“: „Заборонена жінка“.

Програма радіо.

Четвер 18 го.

Льондон (355). 20·45 Фортепіяновий ресітаьь. 21·00 Симфонічний концерт.

Париж (1744). 18·35 Пате. 20·30 Симфонічний концерт.

Берлін (475,4). 17·00 Мадригали (хор). „Африканка“, опера Маєрбера.

Відень (519,9) 0·05 Фрагменти опер.

Будапешт (545). 17·40 Мадярська орхестра.

Мілано (501,2). 20·30 Опера.

Рим (443,8). 20·45 Опери.

Ленінград (1000) 19·00 Концерт або оперета.

Харків (1680). 18·30 Популярний концерт.

Прага (343,8) 19·30 Симфонічний концерт.

Загреб (308,3). 19·30 Симфонічний концерт.

Варшава (1395,1). 17·55 Камерний концерт. 20·00 Орхестра. 22·30 Музика до танців.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кобзарі-Бандуристи К. Місевич і Д. Гонта виступають:
18.IV. Камінка Струмілова
20.IV. Радехів.
21.VI. Стоянів.
У вівторок, дня 23.IV. відбудеться одиноковий концерт Кобзарів-Бандуристів у Львові в салі Музичного Т-ва ім. М. Лисенка (Шашкевича 5). 1822 3—8

З Українського Товариства Бібліофілів. Перші сходини членів відбудуться в четвер 18 квітня о год. 6 вечером в гімназії СС. Василиянок, вул. Длугоша ч. 17, з порядком: 1) Д-р І. Свєнціцький: Матерія української книги; 2) Комунікати членів. — Перед сходинами о год. 5. засідання Ради товариства.

Загальний Збір „Народньої Гостинниці“ кооп. стов. з обмеж. порукою у Львові, відбудеться в суботу дня 20. квітня п. ж. о год. 5-ій з полудня, в салі стовариншення, вул. Косцюшки ч. 1. (І. пов.). Рішення Збору є правосильні незавиcимо від числа приявних членів-учасників. 1831 1-1

Надзвичайні Загальні Збори Карпатського Лещетарського Клюбу відбудуться в суботу 20. IV. 1929 в год. 7 веч. на Бесіді з тим порядком дневним: 1) Відкриття Зборів. 2) Звіт з діяльности Клюбу. 3) Уступлення старого Виділу. 4) Вибір нового Виділу. 5) Іменування почесних членів. 6) Справа будови домівки. 7) Організація лещетарів в краю. 8) Евентуалія. Просимо всіх членів взяти участь в Зборах.

Виказ жертв на допомогу українським політичним вязням за час від 1 січня до 20 березня 1929 р. в золотих. Д-р М. Панчишин 20, Н. Н. 10, Питомці Інституту св. Йосафата 20·40, Кооператива „Єдність“ в Шепарівці 10, Янушевич 6, Кооператива „Лани“ Бібрка 15, Катря Гриневичева 20 к. ч., Яблонська 12, Витковицька 5, О. Паньківська 10, Л. Герасимович 5, Тарас Дурбак 5, Юркевич 40·50, Ольга Падій 30, Лотоцька 7, Старші Пластуни 14 кур. саніт. 47, Н. Н. 3, д-р І. Свєнціцький 20, Король і тов. 108. Чиж Юлія 20, Насус, Бельгія 40 фр., кир. Юліян Шепарович 50, Квасницький 3·50 Стрілецька Громада в Едмонтон 92 дол., Осип Юркевич, Едмонтон 68 дол., Мокловин 90 фр., Винницький, Дубляни 2·50 Кружок Молоді в Золочеві 53, Войтович Ольга, Козара 6, Паза Гриців 2, К. Панкевич 7, Обродиів 8 кг. яблок, Союз Українок 17·70, Збірка селян в Лужку Долішнім 10, Читальня „Просвіти“ в Лісневичах 4·20, Зайшла 5·70, Мадяківна 1, Войсак 95, Гошовський 18, Санків Гнат 50 дол., Драматична Секція, Станиславів 15, Козаченко 10, Грабовецький, Манів 10, А. Леницька, Львів 10, Добродійний Комітет 100, Читальня „Просвіти“, Добрепів 20, Н. Н. 25, Збірка в „Студ. Харчівні“ 7, Г. Г. 25, Ф. Ф. 5, Кооператива „Народний Дім“ Копичинці 59, Збірка в Скалаті 10, Раковська, Львів 10, Читальня „Просвіти“ і Т-во „Сокіл“ Добряни 9·70, Ремісича Молодь Борислава і Мразниці 10, Король і Товариші 13·10, Жіночий Клюб 25 дол., Кружок Молоді в Золочеві 91·85, Комітет уладження концерту в Золочеві 53·60, Евфрозина Мицко за січень 7, Питомці Інституту св. Йосафата 17·75, Комітет Пань, дохід з відчиту 25·75, Комітет Пань, дохід з буфету 3·22, М. Чиж 17, Бардахівський 14·20 д-р Ганкевич, Львів 5, Петро Сеник 1, Ольга Вербицька 1·50, Марія Білецька, Львів 30, Н. В. 2·50, Сорока, Звенигород (збірка) 9·30, Микола Кременець 15, Василь Ярпнинець, Немирів 5, Адміністрація „Нової Зорі“ 5, Б. Б. 3, Іван Любезний 20 дол., Обєднання Українських Організацій, Філядельфія 400 дол., Модна (збірка) 32·50, Співацький Гурток „Боян“ в Ходорові 49·30, Службовики РСУК 61·75, Стефан Пельп 21 дол., Союз Українок Сколе 17, Бачинська 1, Казновський (збірка) 13, Подотнюк (збірка) 38·70. — Всім жертводавцям складає щиру подяку комітет допомоги українським політичним вязням. 1839 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

МОДНІ бранзолєтки, також іншу біжутерію поручає дешево Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жорж). Тел. 7—29. 1366 40-?

ВИЛЯГОВІ ЯЙЦЯ імпортованих червоних „Rhode Island“ по 1 зол. штука продає П. Котенька. Львів поч. скринка 106. При більших замовленнях прошу жадати оферти. 1735 3—3

ПАНЧОХИ, Шкарпитки, Рукавички і Трикотажі поручає **Гаврило ЖИВЧАК, вул. Кілінського 1.** 17?3 9—15

КОСМЕТИЧНО-ФРИЗІЄРСЬКИЙ ІНСТИТУТ Берти Тіль, пл. Трибунальська 1. І. пов., телефон 54—86. Останні новости з ділянки косметики, оклади відмолодж., горячі масочки проти морщин, прикріплювання штучних вій, фарбування бров на постійно, фарбування волосся генною, водна ондуляція, найновіші фризури, манікір. 2-3

ДЛЯ ЛІТНИКІВ Віля „Надія“ над Прутом. Вонесена 650 м. В найгарнішій околиці долини Прута. 5 хвиль ходу до стації „Підлісків“ між Микуличином а Татаровом. Покої з кухнею і без кухні з харчем і без харчу, з обстановкою за винятком постелі до винайму від 1. червня 1929. Зголошення: Іван Топольницький Уряд Скарбовий Тернопіль. 1833 1—3

ІВАН ГРИЦИШИН, уродж. 1901 в Погорілцях пов. Перемишляни, уневажнює військову карту звільнення видану через II К. У. в Золочеві. 1834 1-3

ЛІСОВІ ПЛЯНИ господарчі виготовляє Кружок українських інженірів-лісоводів, після вимог восвідств, по дешевих цінах, догідних сплатах й запорукою затвердження. Посередництво не виключене. Зголошення слати на адресу інж. С. Рибачевський, Sądowa Wisznia коло Львова 1832

МАГІСТЕР прав глядає місця у адвоката на провінції від 1. червня. Зголошення з услівями до Адміністрації під „К. 46“. 1930 2—3

СПОКІЙНУ, совісну няню до 4-літньої дитини, пошукується. — Зголошення під „Спокійна“ до Адміністрації „Діла“. 1826 2—2

ГОДИННИК ВАШ! буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха.** Львів пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 б 157-?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
432 **Пересвітлення Рентґеном.** 14—24

Спец. скірн. ве ер. недуг і косметики
Д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ
орд. в д 3—6. вул. І Л БОКА ч. 10. партер. — Кварцева лямпа, Дітермія.
1838 1—2

НАВІТЬ з гіршої сталі зроблені ножі можуть мати гарний вигляд, о скільки чиститься їх Vim-ом. Перед обмиттям треба витерти ножі вогким платком посипаним малою кількістю Vim-у, — всілякі плями і рапавости негайно зникнуть. Відтак сполокати, довести до полиску чистим платком, а ножі будуть прегарні. Vim продають в практичних пушках, що улекшує ощадне ужиття. Кожна пушка Vim-у має бляшане дно, яке є забезпекою перед вогкістю.

VIM

V. P. 15-1.

XXXV. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВ. ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“ у Львові

відбудуться в четвер 30. н. ст. мая 1929 р. о год. 10. рано у власній салі Тов. у Львові, при вул. Руській ч. 20. зі слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу XXXIV. Загальних Зборів з 17. мая 1928.
2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XXXVI адмін. рік (1928): а) відділу обезпечень від огню, б) відділу обезпечень від крадежі з вломом
3) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення обсолюторії за XXXVI. адміністраційний рік (1928).
4) Внесення Надзірної Ради в справі розділу надвижки за 1928 р.: а) у відділі обезпечень від огню, б) у відділі обезпечень від крадежи з вломом
5) Вибори: а) 5 заступників членів Надзірної Ради на 1 рік (§ 36. стат.), б) 3 членів ревізійної Комісії і 1 заступника на 1 рік (§ 49. стат.).
6) Інтерпеляції членів.

1835 1—1 **РОМАН СОСНОВСЬКИЙ**, президент.

XXXI. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР“

Товариства з обмеженою порукою у Львові,

відбудуться в четвер, дня 30. мая 1929 р. о год. 4-ій по пол. в салі Т-ва „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20. зі слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXX. Звичайних Загальних Зборів з дня 17. мая 1928 року.
2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XXXIII. адміністраційний рік (1928).
3) Звіт з ревізії переведеної Ревізійним Союзом Українських Кооператив.
4) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення абсолюторії Дирекції за XXXIII. адміністраційний рік (1928).
5) Внесення Надзірної Ради: а) в справі розділу зиску за рік 1928, б) в справі визначення найвищої квоти кредиту, яку може Товариство уділити одному членові, в) в справі визначення найвищої суми зобовязань Т-ва.
6) Інтерпеляції членів.

1835 а) 1-1 **РОМАН СОСНОВСЬКИЙ**, президент.

МИНУЛА ЗИМА НАВЧИЛА НАС РОЗУМУ!

„ВЕНГЛЮВКА“ (Węglówka) Кооператива

ЛЬВІВ, вул. ЛЕҐІОНІВ ч. 1/І п. — Телеф. 3—68.

негайно доставляє всім, вагоново і детайльно кожньої кількости, горішношлеського вугля як також рубаного і нерубаного дерева

ЗА ГОТІВКУ І ДЛЯ ЧЛЕНІВ НА ДОГІДНІ СПЛАТИ.

Дотеперішні члени мають першенство. Нововступаючі члени можуть користати з полекш в рівній мірі. Користайте і завчасу замавляйте вугіль і дерево, як можете одержати його на сплати.

Кооператива „Венглювка“ („Węglówka“) Львів, вул. Леґіонів 1. Тел. 3—68.
Склад на Черновецькім двірци. Тел. 18-31.
1837 1—1